

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОМП'ЮТЕРНІ ДИСКРЕТНІ СТРУКТУРИ»

Лектор курсу			Бажан Тетяна Олександрівна		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу в Google Class	e-mail: t.bazhan@duikt.edu.ua ; сторінка курсу в Google Class – https://classroom.google.com/c/ODAwnTM5Nzc3NjQy?cjc=myiadg5h	
Галузь знань			F «Інформаційні технології»		Рівень вищої освіти	бакалавр	
Спеціальність			F2 Інженерія програмного забезпечення		Семестр	1	
Освітня програма			Технології цифрового розвитку		Тип дисципліни	Обов'язкова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:				
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка
	3	90	18	-	42		30

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	Базова
Освітні компоненти для яких є базовою	Емпіричні методи програмної інженерії Основи баз даних Алгоритми і структури даних

Мета курсу:	Навчити студентів побудові систем, що моделюють різноманітні процеси та методам аналізу цих моделей.
--------------------	--

Компетентності відповідно до освітньої програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні компетентності (ПП)
ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПП 8. Здатність застосовувати фундаментальні і міждисциплінарні знання для успішного розв'язання завдань інженерії програмного забезпечення. ПП14. Здатність до алгоритмічного та логічного мислення.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. Аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідникові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки.

ПРН 5. Знати і застосовувати відповідні математичні поняття, методи доменного, системного і об'єктно-орієнтованого аналізу та математичного моделювання для розробки програмного забезпечення.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ			
Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1. Основи дискретної математики та дискретних структур			
Тема 1. Елементи теорії множин і відношень <u>Рекомендовані джерела:</u> 1, 4			
Заняття 1.1 Елементи теорії множин і відношень.	Лекція 1 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 1.2. Поняття множин. Способи задання множин. Відношення між множинами. Геометричне зображення множини.	Практичне заняття 1 2 год	2 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Заняття 1.3. Основні операції над множинами.	Практичне заняття 2 2 год	3 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Тема 2. Множини з алгебраїчними операціями. <u>Рекомендовані джерела:</u> 1, 4, 5			
Заняття 2.1 Типи алгебраїчних структур.	Лекція 2 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 2.2. Поняття бінарної алгебраїчної операції. Властивості бінарних алгебраїчних операцій. Обернені бінарні операції. Елементи, виділені відносно бінарної операції.	Практичне заняття 3 2 год	2 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування
Заняття 2.3. . Поняття алгебраїчної структури. Основні типи алгебраїчних структур. Ізоморфізми та гомоморфізми алгебраїчних структур. Булеві алгебри.	Практичне заняття 4 2 год	3 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування
Тема 3. Елементи комбінаторики <u>Рекомендовані джерела:</u> 1, 3, 5			
Заняття 3.1 Елементи комбінаторики	Лекція 3 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 3.2. Правило суми і правило добутку. Елементи комбінаторики.	Практичне заняття 5 2 год	2 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.

Заняття 3.3. Дослідження вибірок з повтореннями та без повторення.	Практичне заняття 6 2 год	3 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Тема 4. Елементи теорії графів. <u>Рекомендовані джерела:</u> 1–6			
Заняття 4.1 Елементи теорії графів.	Лекція 4 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 4.2. . Основні характеристики графів. Зображення графів. Операції над графами. Матричні способи задання графа. Ізоморфізм графів.	Практичне заняття 7 2 год	2 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Заняття 4.3. Маршрути та обходи в графах. Зв'язність графа. Мінімальні шляхи в зважених орграфах. Деревя.	Практичне заняття 8 2 год	3 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Тема 5. Зв'язність. Зважені графи. Деревя. <u>Рекомендовані джерела:</u> 1–2			
Заняття 5.1 Зв'язність. Зважені графи. Деревя.	Лекція 5 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 5.2. Маршрути та обходи в графах. Зв'язність графа.	Практичне заняття 9 2 год	2 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування
Заняття 5.3. Мінімальні шляхи в зважених орграфах. Деревя. Планарні та хроматичні графи. Комплексна семестрова робота №1	Практичне заняття 10 2 год	6 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування
Самостійна робота			
Тема 1. Поняття множини. Способи завдання множини. Відношення між множинами. Геометричне зображення множин. Основні операції над множинами. Тема 2. Поняття відношення. Способи задання відношень. Операції над відношеннями. Тема 3. Елементи комбінаторики. Дослідження вибірок з повторенням і без повторення Тема 4. Основні характеристики графів. Зображення графів. Матричні способи задання графа. Маршрути в графі. Зв'язність. Тема 5. Зважені графи. Задача пошуку мінімального остовного дерева зваженого графа.	4 год	1 бал	1. Опрацювати методи доведення (індукція, суперечність). Виконати приклади на відношення еквівалентності та часткового порядку.
	4 год	1 бал	2. Розглянути приклади груп, кілець, полів. Самостійно вивчити властивості операцій у кінцевих множинах.
	4 год	1 бал	3. Вивчити формули для розміщень, перестановок і комбінацій. Розв'язати задачі на принцип Діріхле та біном Ньютона.
	4 год	1 бал	4. Дослідити ейлерові та гамільтонові графи. Вивчити алгоритми DFS і BFS та застосувати їх для розв'язання задач.
	4 год	1 бал	5. Розглянути алгоритми Дейкстри та Прима. Самостійно

			побудувати приклади дерев та мінімальних остовних дерев.
Розділ 2. Теорія алгоритмів і математична логіка			
Тема 6. Інтуїтивне поняття алгоритму і його уточнення в моделі Тьюрінга. Обчислюванність за Тьюрінгом. <u>Рекомендовані джерела:</u> 2-6			
Заняття 6.1 Інтуїтивне поняття алгоритму і його уточнення в моделі Тьюрінга. Обчислюванність за Тьюрінгом.	Лекція 6 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 6.2. Інтуїтивне поняття алгоритму і його уточнення в моделі Тьюрінга.	Практичне заняття 11 2 год	2 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Заняття 6.3. Обчислюванність за Тьюрінгом.	Практичне заняття 12 2 год	3 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Тема 7. Булеві функції. <u>Рекомендовані джерела:</u> 2-6			
Заняття 7.1 Булеві функції.	Лекція 7 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 7.2. Поняття булевої функції. Способи задання булевих функцій. Число булевих функцій n аргументів. Реалізація булевих функцій формулами.	Практичне заняття 13 2 год	2 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування
Заняття 7.3. Принцип двоїстості. Нормальні форми булевих функцій. Алгебра Жегалкіна.	Практичне заняття 14 4 год	3 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування
Тема 8. Нормальні форми. Повнота і замкненість системи булевих функцій. <u>Рекомендовані джерела:</u> 2-6			
Заняття 8.1 Нормальні форми. Повнота і замкненість системи булевих функцій.	Лекція 8		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 8.2. Диз'юнктивна і кон'юнктивна нормальні форми. Досконалі диз'юнктивна і кон'юнктивна нормальні форми. Приведення булевих функцій до досконалих диз'юнктивних і кон'юнктивних нормальних форм. Алгебра Жегалкіна.	Практичне заняття 15 4 год	3 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Заняття 8.3. Повні системи булевих функцій. Замикання і замкнені класи булевих функцій. Критерій повноти системи булевих функцій	Практичне заняття 16 2 год	3 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Тема 9. Мінімізація булевих функцій в класі ДНФ. Реалізація булевих функцій схемами з функціональних елементів. <u>Рекомендовані джерела:</u> 2-6			

Заняття 9.1 Мінімізація булевих функцій в класі ДНФ. Реалізація булевих функцій схемами з функціональних елементів.	Лекція 9		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 9.2. Проблема мінімізації булевих функцій. Методи мінімізації булевих функцій в класі ДНФ.	Практичне заняття 17 4 год	3 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування
Заняття 9.3. Реалізація булевих функцій схемами з функціональних елементів. Комплексна семестрова робота №2	Практичне заняття 18 2 год	5 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування
Самостійна робота			
Тема 6. Теорія чисел. Машинна Тьюрінга Тема 7. Поняття булевої функції. Способи задання булевих функцій. Реалізація булевих функцій формулами. Тема 8. Поняття про диз'юнктивні і кон'юнктивні нормальні форми	4 год	1 бали	6. Опрацювати ознаки подільності. Вивчити алгоритм Евкліда для знаходження НСД. Виконати задачі на теорему Ферма та теорему Ейлера. Застосування машини Тьюрінга.
	3 год	1 бали	7. Вивчити таблиці істинності для функцій із 2–3 змінними. Проаналізувати способи задання булевих функцій. Побудувати приклади булевих формул для базових логічних операцій.
	3 год	1 бали	8. Виконати побудову ДНФ і КНФ для довільної булевої функції. Розглянути приклади скорочених форм. Попрактикуватися у переході від таблиці істинності до нормальних форм.
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
• Мультимедійний проектор; • Комп'ютерний клас для проведення практичних занять.			
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
1. Дискретна математика : підручник / С. Л. Кривий, Ю. В. Капітонова, О. А. Летичевський та ін. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Наукова думка, 2021. 640 с. 2. Дискретна математика та математична логіка : навч. посіб. / О. В. Нікольський, І. М. Тесленко. Харків : ХНУРЕ, 2020. 420 с. 3. Теорія алгоритмів : навч. посіб. / В. В. Пасічник, О. М. Климович. Львів : Магнолія-2006, 2022. 312 с. 4. Discrete Mathematics and Its Applications / K. H. Rosen. 8th ed. New York : McGraw-Hill Education, 2020. 1120 p. 5. Introduction to the Theory of Computation / M. Sipser. 4th ed. Boston : Cengage Learning, 2021. 504 p. 6. Logic and Discrete Mathematics / W. K. Grassman, J. P. Tremblay. New York : Pearson, 2021. 768 p			

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблене пропрацювання за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.
- Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.

За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Умовою допуску до підсумкового контролю є виконання всіх практичних робіт і виконання самостійних завдань, які передбачені структурою освітньої компоненти Дослідження операцій.

Якщо студента не допущено до складання заліку, як такого, що не виконав індивідуальний план, йому надається час до перескладання для виконання всіх вимог допуску. Студент має право на два перескладання. При повторному перескладанні екзамену його у студента може приймати комісія, яка створюється директором ННІТ. Оцінка комісії є остаточною. У випадку отримання студентом 0 балів (неприйнятно), що тягне відрахування за невиконання навчального плану.

Оцінювання студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою і складається із двох основних оцінкових блоків і розподіляється в певних пропорціях 60 (бали напрацьовані під час вивчення дисципліни – Поточний контроль), 40 (підсумкове оцінювання - Екзамен)

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КONTРоль	Виконання практичних робіт	52 бали
	Самостійна робота	8 балів
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ <i>Екзамен</i>	Екзамен проходить у письмовій формі.	40 балів

Додаткова оцінка

Види навчальної роботи	Оцінювання
Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни	до 10 балів

Максимальна кількість додаткових балів, які можуть бути зараховані здобувачу освіти - 10 балів.

ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ

бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /запис в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій	Високий	Відмінно /

	програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Зараховано (А)
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре / Зараховано (В)
75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / Зараховано (С)
67-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)
60-66	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно / Зараховано (Е)

	взаємозв'язків з іншими дисциплінами.		
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільн о з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) В залікову книжку не проставляє ться
0-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільн о з обов'язкови м повторним вивченням / Не допущений (F) В залікову книжку не проставляє ться

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт Здобувача, він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у Силабусі.